

Deres referanse: 15/3265

Vår referanse:
201504311-3 008

Sted, Dato
Oslo, 23.12.2015

POLITIDIREKTORATETS HØRINGSSVAR - ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN - VILKÅR FOR TVANGSRETUR AV BARN MED LANG OPPHOLDSTID I NORGE

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev datert 13. november om forslag til endringer i utlendingsforskriften (utlf). Forslaget innebærer at familier med barn som har oppholdt seg i Norge i fire og et halvt år eller mer, og som ikke har fått saken sin behandlet etter 8. desember 2014, skal gis anledning til å få saken behandlet etter utlf. § 8-5 før tvangsretur finner sted. Den foreslåtte forskriftsbestemmelsen i utlf. § 17-15 a skal erstatte departementets instruks gitt i rundskriv GI-04/2015.).

Politidirektoratet har forelagt høringen for Politiets utlendingsenhet (PU). Deres innspill er vedlagt.

Vi har følgende kommentarer til høringsforslaget:

Generelle kommentarer

Forslaget innebærer at oppholdstiden i Norge skal beregnes fra ankomsttidspunktet. Det skal kun være oppholdstid på kjent adresse som skal telle med i beregningen. Vi er enige i at det kun bør være personer med opphold på kjent adresse som omfattes av forslaget. Kontrollhensyn tilsier at ordningen avgrenses til dem som har overholdt plikten til å melde fra til politiet ved skifte av bopel jf. utlendingsloven § 19.

I høringsnotatet fremkommer det at oppholdstiden i praksis skal beregnes fra tidspunkt for registrering hos politiet (i asylsaker). Vi mener det er hensiktsmessig at det fremgår klart av forskriftsbestemmelsen at det er tidspunkt for fremsettelse av søknad som skal være utgangspunkt for beregningen i asylsaker.

Videre støtter vi at Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) får hovedansvaret for den praktiske gjennomføringen av den foreslåtte bestemmelsen, herunder å identifisere og informere familier i målgruppen. Vi støtter også forslaget om at de aktuelle familiene må ta stilling til om de vil anmode om omgjøring uten ugrunnet opphold.

Politidirektoratet

Kommentarer til beskrivelsen av politiets ansvar

Justisdepartementet redegjør for politiets ansvar i høringsnotatets punkt 4.2.3. Forslaget innebærer at politiet gis et selvstendig ansvar for å sørge for at ingen familier sendes ut i strid med den foreslåtte bestemmelsen. For politiet er det rutine at saker følges opp og sjekkes med vedtaksmyndighetene, før tvangsmessig utsendelse gjennomføres.

For øvrig vil vi nevne at det kan oppfattes som en uheldig sammenblanding av roller at politiet gis ansvar for å informere om adgang til å anmode om omgjøring, samtidig med at arbeidet med tvangsretur planlegges og forberedes.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi er enige i departementets vurdering om at forslaget kan få negative konsekvenser for returarbeidet. Forslaget vil kunne medføre økt ressursbruk til gjennomføring av returer, herunder økt tvangsmiddelbruk. Vi viser til utfyllende kommentarer om dette i vedlagte brev fra PU.

Med hilsen

Jan Eirik Thomassen
seksjonssjef

Kari Stokkeland
seniorrådgiver

Vedlegg: 1

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

NATIONAL POLICE IMMIGRATION SERVICE
- NORWAY

Deres referanse:

Vår referanse:
201501179-2 724

Sted, Dato
, 18.12.2015

INNSPILL TIL HØRING - ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN KNYTTET TIL TVANGSRETUR AV BARN SOM HAR OPPHOLDT SEG I NORGE I FIRE OG ET HALVT ÅR ELLER MER

Politiets utlendingsenhet (PU) viser til e-post fra Politidirektoratet av 18.11.2015 med anmodning om innspill til høring om endring av utlendingsforskriften. Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 13.11.2015 fulgte vedlagt.

Innledning

Departementets forslag innebærer at tvangsretur av barn som har oppholdt seg i Norge i en periode på fire og et halvt år eller mer, bare kan gjennomføres dersom barnet har fått saken sin behandlet etter 8.12.2014, med mindre barnets foresatte eller representant ikke ønsker å anmode om omgjøring av vedtaket til barnets sak.

Hvem som omfattes

Departementet foreslår at oppholdstid i Norge regnes fra ankomsttidspunktet og presiserer at det likevel er oppholdstid på kjent adresse som er tellende i beregningen. Departementet skriver at i praksis vil oppholdstid beregnes fra tidspunkt for registrering hos politiet. PU bemerker at det av pedagogiske grunner bør fremgå klart av forskriftsbestemmelsen at det er tidspunkt for fremsettelse av søknad som er utgangspunkt for beregningen i asylsaker, all den tid det vil være gjeldende for de fleste saker, jf. også beregning av oppholdstid i instruks av 18.3.15 (GI.04/2015).

PU støtter departements forslag om at alt opphold på ukjent adresse skal trekkes fra ved beregningen.

Praktisk gjennomføring

PU støtter videre departementets forslag om at Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) får hovedansvaret for å identifisere og informere familier i målgruppen, og at et i første omgang skjer skriftlig, men at UDI kan oppsøke familier i enkelte tilfeller.

Departementet foreslår at politiet kan gjennomføre samtaler med aktuelle familier utenfor mottak, og at UDI kan gi nærmere retningslinjer om dette. PU forstår det slik at dette vil skje helt unntaksvis. PU legger til grunn at politiet vil bli involvert i utarbeidelsen av eventuelle retningslinjer om slike samtaler.

Oppfølging etter at informasjon er gitt

PU støtter departementets forslag om at aktuelle familier må ta stilling til om de vil anmode om omgjøring uten ugrunnet opphold, jf. utkastets § 17-15a tredje ledd. PU merker seg at departementet foreslår at det i enkelte tilfeller kan settes en konkret frist for svar og mener det kan være hensiktsmessig i visse tilfeller, under forutsetning av at fristen som settes er meget kort.

Politiet ansvar

Justisdepartementet redegjør for politiets ansvar i høringsbrevet punkt 4.2.3. Departementet fastslår at politiet har et selvstendig ansvar for å sørge for at ingen familier sendes ut i strid med ordningen som foreslås. For politiet er det rutine at saker følges opp og sjekkes med vedtaksmyndighetene, før tvangsmessig utsendelse gjennomføres.

Politiet vil også kunne påta seg ansvar med å informere familier som ikke har tatt stilling til spørsmålet om de ønsker å fremsette omgjøringsanmodning i tråd med foreslått bestemmelse. Forutsetningen er at UDI og UNE har identifisert og informert målgruppen, slik at det for politiets del kun blir tale om et fåtall saker, slik som også departementet skisserer i høringsbrevet. Det vises til at det som utgangspunkt vil være en uheldig sammenblanding av roller at politiet skal informere om adgang til å anmode om omgjøring, samtidig med at arbeid med tvangsretur planlegges og forberedes.

Økonomiske og administrative konsekvenser

PU mener at det er en fare for at unndragelsesfaren vil kunne øke for familier som har fått avslag på omgjøringsanmodningen. Dette vil kunne medføre økt ressursbruk, fordi flere familier kan unndra seg iverksetting av vedtak ved å holde seg i skjul for norske myndigheter.

Dette kan igjen føre til økt tvangsmiddelbruk overfor gruppen, herunder økt bruk av fengslinger, noe også departementet påpeker i høringsbrevet. Det vises til at generelle erfaringer med unndragelsesfare kan vektlegges i vurdering av unndragelsesfare, jf. utlendingsloven § 106 a annet ledd.

Med hilsen

Rolf Odner
fung. avdelingsleder

Kristin Aabelvik Evensen
politiadvokat

Saksbehandler:
Kristin Aabelvik Evensen
politiadvokat
Telefon: 90534673